

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЯШЕЛ УЗЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
ТҮБӘН УРЫСБАГА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

**КАРАР**

12 июль 2022 ел

№ 77

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының "Түбән Урысбага авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Түбән Урысбага авыл жирлеге Советы **КАРАР** ИТТЕ:

1. 1 нче кушымта нигезендә Зеленодольск муниципаль районының «Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Түбән Урысбага авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә халык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2022 елның 23 мартындагы 67 номерлы карары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru> һәм шулай ук Түбән Урысбага авылы, Центральная урамы, 62а йорт (жирлек хакимияте бинасы), Түбән Урысбага авылы, Үзәк урамы, 63а йорт (мәдәният йорты бинасы) адреслары буенча урнашкан Түбән Урысбага авыл жирлеге мәгълүмат стендларына урнаштырырга.

4. Карарның үтәлешен контрольдә тотуны Түбән Урысбага авыл жирлеге башлыгы Сибгатуллин Хәйдәр Хәбибулла улына йөкләргә.

Түбән Урысбага авыл жирлеге башлыгы  
Совет Рәисе



Х.Х.Сибгатуллин.

Татарстан Республикасы  
Зеленодольск муниципаль районы  
Түбән Урысбага авыл жирлеге  
Советы карарына кушымта  
№ 77 12 июль 2022 ел.

## ЭШ

### **Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының " Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе турында**

Әлеге Нигезләмә Зеленодольск муниципаль районының «Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны оештыру һәм үткәру тәртибе турында Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Түбән Урысбага авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-Нигезләмә) нигезендә эшләнгән (алга таба-нигезләмә). – Жирлек Уставы).

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

1 Статья 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла::

1) Түбән Урысбага авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (алга таба - авыл жирлеге) жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын гавами фикер алышу юлы белән жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул итү процессында катнашу, шулай ук федераль законнарда, әлеге Нигезләмәдә беркетелгән мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен гавами тыңлаулар – хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;;

2) инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукына ия Россия Федерациясе гражданны яисә гражданны Төркеме;

3) жәмәгәтчелек вәкиле - физик зат, шул исәптән гавами тыңлауларда катнашучы карала торган мәсьәлә турында фикер алышуда катнашырга хокуклы юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгәтчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары үз көченә кергән мәсьәләләр буенча гавами тыңлауларга чыгарылган карарлар кабул итүче, жирле үзидарә органнарын яки дәүләт хакимияте органнарын тәкъдим итүче яисә алар эшчәнлегендә катнашучы затлар керми;

4) гавами тыңлауларда катнашучылар-жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, жәмәгәтчелек вәкилләре, экспертлар, гавами тыңлауларны уздыру буенча оештыру комитеты эгъзалары;

5) гавами тыңлауларда катнашучылар - жирле үзидарә органнары һәм аларның вәкилләре, әлеге Нигезләмәнең 7 статьясында билгеләнгән тәртиптә тапшырган жәмәгәтчелек вәкилләре, гавами тыңлаулар мәсьәләләре буенча чыгыш ясауга үз гаризаларын оештыру комитетына тапшырганнар;

б) оештыру комитеты - жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларыннан,

жәмәгәтчелек вәкилләреннән паритет башлангычларында формалаштырылган гавами тыңлауларны эзерләү һәм үткәрү буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы коллегияль орган;

7) ачык тыңлауларны оештыручы-жирле үзидарә органының яисә ул төзегән коллегияль киңәшмә органы вәкилләре;

8) гавами тыңлаулар эксперты - вәкаләтле орган тарафыннан фикер алышуга чыгарыла торган һәм бу статуста билгеләнгән мәсьәләләр буенча махсус белемгә ия зат. Эксперт халык алдында тыңлаулар мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәрне язмача тапшыра һәм фикер алышуларда катнаша, аларны аргументацияләү өчен.

## **Статья 2. Халык тыңлауларын үткәрү максатлары**

Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актлар проектларын тикшерү, алар мәжбүри тәртиптә карап тикшерү өчен жирлек халкы катнашында;

ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр буенча жәмәгәтчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

Ачык тыңлаулар нәтижәләрен эзерләү, үткәрү һәм билгеләү экспертларның ачыклығы, хәбәрдарлыгы, ихтыярлылыгы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

## **Мәкалә 3. Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сораулар**

1. Ачык тыңлаулар жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә.

2. Ачык тыңлауларга чыгарыла:

1) Устав проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, Уставка Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл яңадан күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелә торган очраклардан тыш;

2) жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) жирлекнең социаль-иқтисадый үсеше стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, жирлекне үзгәртеп кору турында мәсьәләләр

5) төзекләндерү кагыйдәләре проекты, шулай ук әлеге кагыйдәләргә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты;

3. Ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру, әгәр Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, жирле бюджет акчалары исәбеннән финанслана.

## **Мәкалә 4. Халык тыңлаулары инициаторлары**

1. Ачык тыңлаулар халык, жирлек Советы, Түбән Урысбага авыл жирлегә башлыгы (алга таба – жирлек башлыгы), Түбән Урысбага авыл жирлегә башкарма

комитеты житәкчесе (алга таба – авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе) инициативасы белән үткәрелә.

2. Халык алдында тыңлаулар үткәрү буенча Халык инициативасы 18 яшькә житкән һәм жирлек территориясендә кимендә 25 кеше яшәгән гражданныр төркемнән чыгып эш итәргә мөмкин.

3. Гражданнырның инициатив төркеме аны төзү турында Карар кабул ителгән көннән барлыкка килгән дип санала, ул гражданнырның инициатив төркеменен беренче утырышы беркетмәсе белән рәсмиләштерелә.

4. Инициатив төркем авыл жирлеге советына түбәндәге документларны тәкъдим итә:

- ачык тыңлаулар мәсьәләсен күрсәтеп, аларны үткәрү зарурлыгын нигезләү, инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиле имзалаган гариза;

- муниципаль хокукый акт проекты (аны гавами тыңлаулар каравына кертелгән очракта);

- муниципаль хокукый акты кабул итү зарурлыгы нигезләмәсен үз эченә алган аңлатма язуы, аның максатлары һәм төп нигезләмәләре (гавами тыңлаулар каравына кертелгән очракта);

- финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итә торган муниципаль хокукый акты карауга керткән очракта);

- әлеге Нигезләмәнен 1 нче кушымтасы нигезендә гражданныр инициатив төркеменен барлык әгъзалары имзалары белән кул кую кәгазе. Кул кую кәгазенен һәр бите инициатив төркем составынан сайланучы гражданнырның инициатив төркеме рәисе һәм Секретаре тарафыннан расланырга тиеш;

- утырыш беркетмәсе, анда инициатив төркем төзү турында Карар кабул ителде.;

- инициатив төркемнен вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган озату хаты, ул инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган, листлар санын күрсәтеп.

Гариза һәм беркетмәгә рәислек итүче һәм инициатив төркем жылышының секретаре тарафыннан кул куюлырга тиеш.

5. Гариза дип санала поданным, әгәр жирлек Советына тәкъдим ителгән бер үк вакытта барлык документлар, билгеләнгән өлешендә 4 статьяның.

6. Инициатив төркем гаризасын карау срогы ул жирлек советына кергән көннән утыз көннән дә артмаска тиеш.

7. Жирлек Советының инициатив төркеме гаризасын карау нәтижәләре буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү йә ачык тыңлаулар билгеләү турында гаризаны кире кагу турында Карар кабул ителә, әгәр дә:

- 1) гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр жирле үзидарә органныры компетенциясенә керми;

- 2) тәкъдим ителгән гамәлдәге имзалар саны халыкның гавами тыңлаулар уздыру турындагы инициативасын алга этәрү өчен житәрлек түгел;

- 3) инициативаны тәкъдим итү тәртибе үтәлми;

- 4) тапшырылган документлардагы мәгълүматлар чынбарлыкка туры килми;

- 5) гавами тыңлауларга чыгарырга тәкъдим ителә торган муниципаль хокукый акт хокук чыгару инициативасы субъекты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарәнен тиешле органына кертелмәгән.

8. Жәмәгать тыңлауларын билгеләүдән баш тарту суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

9. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризаны кире кагу, баш тарткан житешсезлекләре бетерү шарты белән, гавами тыңлаулар билгеләү өчен инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертү өчен киртә түгел.

## **Бүлек 2. Ачык тыңлауларны билгеләү һәм үткәру**

### **5 Статъя.** Халык тыңлауларын билгеләү

1. Халык яки авыл жирлеге Советы инициативасы буенча үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә. Авыл жирлеге башлыгы яки авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торган ачык тыңлаулар жирлек башлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт үз эченә алырга тиеш:

1) гавами тыңлаулар мәсьәләсе (ачык тыңлауларда фикер алышырга тиешле муниципаль хокукый акт проектының исеме һәм тексты);

2) ачык тыңлауларны үткәру датасы, урыны (адресы) һәм вакыты;

3) ачык тыңлаулар уздыру инициаторының исеме;

4) ачык тыңлауларны эзерләү һәм уздыру буенча оештыру комитеты (Комиссия) составы (барлыкка килгән очракта);

5) ачык тыңлауларда, гавами тыңлауларда катнашу өчен гаризалар буенча фикер алышына торган сораулар буенча тәкъдимнәр кабул итү вакыты, урыны (адресы), контакт телефоны һәм сроклары.

3. Муниципаль хокукый актлар гавами тыңлаулар билгеләү турында һәм тиешле муниципаль хокукый акт проекты тексты, гавами тыңлауларга чыгарыла торган, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, рәсми бастырып чыгарылырга һәм Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Зеленодольск муниципаль районы сайтына урнаштырылырга тиеш [.http://zelenodolsk.tatarstan.ru](http://zelenodolsk.tatarstan.ru) ( алга таба – рәсми сайт).

**Мәкалә 6.** Халык алдында тыңлаулар һәм аларны үткәру вакытлары турында мәгълүмат

1. Гавами тыңлауларны билгеләп кую турында муниципаль хокукый акт басылып чыккан көннән алып гавами тыңлаулар уздыру срогы, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, кимендә 30 көн тәшкил итә.

2. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында халыкка мәгълүмат гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый актны уставта билгеләнгән тәртиптә, муниципаль норматив хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен һәм әлеге Нигезләмә белән гамәлгә ашырыла.

3. Ачык тыңлаулар нәтижеләре, кабул ителгән карарларның дәлилленгән нигезләнүен дә кертәп, муниципаль хокукый актларны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.

4. Ачык тыңлаулар үткәргәндә билгеләнгән срокларның үтәләшен тикшереп торуну гамәлгә ашыру гавами тыңлауларны оештыручыларга йөкләнә.

## **Бүлек 3. Халык тыңлауларын эзерләү һәм үткәру.**

### **7 Статъя.** Халык тыңлауларын оештыру

1. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәру жирлек башкарма комитеты (алга таба - ачык тыңлауларны оештыручы) тарафыннан башкарыла.

2. Ачык тыңлауларны эзерләү һәм үткәру процессында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

1) жирлек Советы карарының рәсми порталына, жирлек башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү турындагы карарларына һәм муниципаль хокукый акт проектына эзерлек, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;;

2) ачык тыңлауларда катнашучылар жыелышын үткәру;

3) гавами тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр жыю;

4) ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бару;

5) ачык тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә эзерләү һәм бастырып чыгару;

6) әлеге Нигезләмәнең 3 статьясындагы 2 өлешенең 1, 2, 3, 4 пунктларында күрсәтелгән проектлар һәм мәсьәләләр буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча жирлек Советына беркетмә һәм бәяләмә бирү.

3. Ачык тыңлауларда катнашучылар муниципаль хокукый акт проекты буенча фикер алышуга чыгарылган тәкъдимнәр һәм искәрмәләрне, шул исәптән рәсми сайт аша да, алдан ук гавами тыңлаулар уздыру көнендә дә тәкъдим итәргә хокуклы.

Халык тыңлауларында катнашучыларның язма рәвештә бирелгән искәрмәләре һәм тәкъдимнәре физик затлар өчен күрсәтмәләр - фамилияләре, исеме, атасының исеме (булса), яшәү урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ, юридик затның атамасы һәм адресы белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында белешмәләр булырга һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушылырга тиеш.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның шәхси мәгълүматларын эшкәртү «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

4. Гавами тыңлауларда катнашучылар үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлаулар үткәру датасына кадәр жиде көннән дә соңга калмыйча язма гаризалар биргән затлар катнаша.

Ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргәндә катнашучы чыгыш ясау хокукы белән паспорт яки паспортны алмаштыручы документ, шулай ук юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның персональ мәгълүматларын эшкәртү «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, № 152-ФЗ Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

5. Халык тыңлауларында халык алдында чыгыш ясау хокукыннан башка, жирлекнең барлык кызыксынган кешеләре дә катнаша ала.

6. Халык инициативасы буенча ачык тыңлаулар үткәргән очракта, мәжбүри рәвештә гражданнарның инициатив төркеменең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

**Мәкалә 8.** Ачык тыңлаулар үткәру тәртибе 1.

Халык алдында тыңлаулар жирлек халкы өчен уңайлы вакытта үткәрелә (эш көннәрендә 9.00 сәгатьтән 18.00 сәгатькә кадәр, яки эш көннәрендә 16.00 сәгатьтән башлап, 20.00 сәгатьтән дә соңга калмыйча). Оештыру комитеты аларда катнашырга теләүчеләргә тыңлаулар үткәрелә торган бинага киртәләрсез үтеп керү мөмкинлеген тәэмин итәргә бурычлы.

2. Ачык тыңлаулар жыелышлар формасында үткәрелә.

3. Халык алдында тыңлаулар билгеләү турында Карар кабул иткән жирле

үзидарә органы кимендә 5 кешедән торган авыл жирлеге Советы, Башкарма комитеты хезмәткәрләре, ижтимагый оешмалар вәкилләре, гражданнарның инициатив төркеме (халык алдында тыңлаулар үткәрү инициаторы булып гражданнарның инициатив төркеме торса) арасыннан оештыру комитетын төзи. Оештыру комитеты үз составыннан рәисне, рәис урынбасарын һәм секретарен сайлый. Оештыру комитеты утырышта аның әгъзаларының яртысыннан артыгы булганда карар кабул итәргә хокуклы.

Ачык тыңлаулар уздырылган көнне оештыру комитеты аларның катнашучыларын теркәүне оештыра.

4. Ачык тыңлауларда оештыру комитеты рәисе рәислек итә. Рәислек итүче ачык тыңлауларны ача, ачык тыңлауларны үткәрү тәртибе буенча карап тикшерүгә чыгарылучы мәсьәләләрне (мәсьәләләрне) игълан итә, үзен, секретарен һәм экспертларын тәкъдим итә, гавами тыңлауларны үткәрү инициаторларын күрсәтә.

5. Рәислек итүче халык алдында тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә, кирәк булганда, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны бетерү буенча чаралар күрергә хокуклы.

6. Чыгышларның эзлеклелеге һәм вакыты, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, гавами тыңлауларда катнашу өчен кергән язма гаризаларның санын исәпкә алып, гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән билгеләнә.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүче рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

8. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

9. Ачык тыңлаулар уздырган тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора. Катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел. Ачык тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткәрү тәртибен бозган очракта, рәислек итүче аларны залдан чыгаруны таләп итәргә хокуклы.

10. Оештыру комитеты секретаре чараны үткәрү беркетмәсен алып бара.

11. Рәислек итүче чыгышлардан, тәкъдимнәрдән һәм рекомендацияләрдән соң, утырышның көн тәртибендәге мәсьәләне карауның йомгаклау вариантын тавышка куя. Ачык тыңлауларда карарлар теркәлгән катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Һәр катнашучы бер тавышка ия, ул мәсьәләне хәл итү өчен тәкъдим итә, аңа каршы яки тавыш бирүдән тыела. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә. Беркетмәгә ачык тыңлауларның рәисе һәм сәркатибе кул куя.

**9 Статъя.** Ачык тыңлаулар нәтижәләре

1. Ачык тыңлаулар үткәрү вакытында беркетмә (№2 кушымта) алып барыла. Беркетмә тутыруны тәэмин итү өчен ачык тыңлаулар секретаре тарафыннан аудиоязма алып барылырга мөмкин. Бу хакта аудиоязма алып барган очракта, беркетмәдә билгә ясала.

Ачык тыңлаулар барышында кергән гавами тыңлауларда катнашучыларның искәrmәләре һәм тәкъдимнәре, әлегә Нигезләмәнең 7 статъясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләр күрсәтеп, гавами тыңлауларның оештыру комитетына тапшырыла.

2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана.

3. Ачык тыңлаулар беркетмәләре ачык тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

4. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәرمәләр керткән ачык тыңлаулар беркетмәсеннән әлегә катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәрне һәм искәرمәләрне үз эченә алган өземтә алырга хокуклы.

5. Мәжбүри йомгаклау документы булып, гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә тора, аның формасы әлегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасында китерелгән, ул чара уздырганнан соң киләсе эш көненнән соң 3 көнлек срокта төзелә.

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында Бәяләмәдә күрсәтелергә тиеш:

1) каралуга чыгарылган мәсьәлә (мәсьәләләр);

2) чараны үткөрү инициаторы;

3) гавами тыңлауларны билгеләп кую турында муниципаль хокукый актның датасы, номеры һәм атамасы, шулай ук аны рәсми бастырып чыгару датасы;

4) утырышны үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;

5) ачык тыңлауларда катнашучылар турында мәгълүмат;

6) жирле эһәмияттәге мәсьәләне (мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәрнең һәм рекомендацияләренң йомгаклау варианты, аларны карау өчен чыгарылган;

6.1) кабул ителгән карарның дәлилленүе;

7) катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре.

6. Бәяләмә утырыш рәисе һәм Секретаре тарафыннан имзалана һәм ачык тыңлаулар уздырганнан соң, эш көннәрендә исәпләнгән 5 көнлек срокта бастырылырга тиеш.

7. Муниципаль хокукый акт проекты, гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча беркетмә һәм бәяләмә булганда, аның вәкаләтләренә раслау кертелгән жирле үзидарә органына жиберелә.

8. Халык тыңлауларының нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим итү характерында.

#### **Бүлек 4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү үзенчәлекләре**

**Статья 10.** Особенности рассмотрения на публичных слушаниях проекта устава и проекта решения Совета поселения О внесении изменений в устав<sup>1</sup>.

Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Устав проекты һәм уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек Советы карары проекты жирлек Советы тарафыннан аны кабул итү турындагы мәсьәләне караганчы 30 көннән дә соңга калмыйча рәсми бастырып чыгарылырга тиеш. Бер үк вакытта әлегә проект буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибе, гражданның фикер алышуда катнашу тәртибе, шулай ук проект буенча халык алдында тыңлаулар билгеләү турында жирлек Советы карары басыла.

3. Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында жирлек советы карары проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук уставка Уставны әлегә норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе,



Татарстан Республикасы законнары нигезлэмэләрен төгәл күрсәтү формасына үзгәрешләр кертелгән очракта, аның фикер алышуында гражданнарның катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару таләп ителми.

4. Устав проекты яисә Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карары проекты буенча ачык тыңлаулар жирлек Советы тарафыннан билгеләнә һәм уставта билгеләнгән срокларда, әмма күрсәтелгән проектлар басылып чыкканнан соң 15 көннән дә соңга калмыйча үткәрелә.

5. Ачык тыңлаулар тәмамланганнан соң, аларның нәтижәләрен исәпкә алып, Устав проекты эшләп бетерелә һәм жирлек Советы каравына чыгарыла.

**11 Статья.** Жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы хисапны гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турында еллык хисап, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, башка федераль законнарда, Уставта, бюджет процессы турындагы нигезлэмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

2. Жирлек башлыгы жирле бюджет проекты һәм жирле бюджет үтәләше турындагы хисап буенча ачык тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карарлар алар кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирле бюджет проекты, жирле бюджет үтәләше турындагы хисап буенча гавами тыңлаулар жирле бюджет проекты (жирле бюджет үтәләше турындагы хисап) басылып чыкканнан соң 15 календарь көннән дә соңга калмыйча уздырыла.

**12 Статья.** Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

**13. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне халык алдында тыңлауларда карау үзенчәлекләре**

1. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очрактарда үткәрелә.

2. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар үткәрү буенча вәкаләтле орган-жирлек Советы төзи торган оештыру комитеты.

3. Жирлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча ачык тыңлаулар үткәрү турындагы карар жирлек Советы тарафыннан кабул ителә.

1 нче кушымта  
Татарстан Республикасы  
Зеленодольск муниципаль  
районы « Түбән Урысбага авыл  
жирлеге» муниципаль  
берәмлегендә халык  
тыңлауларын оештыру һәм  
үткәрү тәртибе турындагы  
нигезләмәгә үзгәрешләр кертү  
хакында

Инициатив төркем әгъзаларының язылу кәгазе

Сорау буенча: « \_\_\_\_\_ »

Без, түбәндәгеләр, муниципаль берәмлек халкы инициативасы буенча ачык  
тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз \_\_\_\_\_ сорау буенча:

« \_\_\_\_\_ »

№	Фамилия, исем, әтисенең исеме, туган көне		Серия, паспорт яки документ номеры+ персональ мәгълүматлар ны эшкәртүгә ризальк	персональ мәгълүматларны эшкәртүгә ризальк	шәхс и имза һәм аны кертү датасы (инициати в төркемнең һәр әгъзасы тарафынна н үз кулы белән кертелә)
				<p style="text-align: center;">Үз шәхси мәгълүматларын эшкәртү өчен гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру өчен жаваплы оештыручыга ризальк бирәм - муниципаль хокукый акт проекты буенча гавами тыңлауларда катнашу максатларында</p>	

				<p>персональ  мәгълүматларны  жыю, язу,  системалаштыру,  туплау, саклау,  төгәлләштерү  (яңарту, үзгәртү),  тартып алу,  куллану, тапшыру  (тарату, бирү, алу),  зарарсызлау,  блоклау, юк итү,  юк итү кебек  шәхси  мәгълүматларны  жыю, язу,  системалаштыру,  туплау, саклау,  төгәлләштерү  (яңарту, үзгәртү),  шәхси  мәгълүматларны  алу, куллану,  тапшыру (тарату,  бирү, Алу), шәхси  тыңлауларда  катнашу  максатларында  башкарыла торган  гамәлләр  (операцияләр)  жыелмасы.</p> <p>Эшкәртүгә  ризальк бирелә  торган персонал  мәгълүматлар  исемлеге:  фамилиясе, исеме,  атасының исеме;  туу датасы; яшәү  урыны адресы,  паспорт  мәгълүматлары.  Шәхси  мәгълүматларны  эшкәртүгә ризальк  аңа кул куелганнан</p>	
--	--	--	--	---	--

				соң бер ел эчендә гамәлдә була һәм халык тыңлауларын оештыру һәм үткөрү өчен жаваплы комиссиягә язма гаризам нигезендә теләсә кайсы вакытта минем тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.	

Гражданнарның инициатив төркеме рәисе \_\_\_\_\_  
(имза) (Ф. и. о.)

Гражданнарның инициатив төркеме секретаре \_\_\_\_\_  
(имза)

(Ф.и.о.)

2 нче кушымта

Татарстан Республикасы  
Зеленодольск муниципаль районының  
" Түбән Урысбага авыл жирлегенде »  
муниципаль берәмлегендә ачык  
тыңлауларны оештыру һәм үткәрү  
тәртибе турында нигезләмәгә (форма)

Ачык тыңлаулар беркетмәсе

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ Казан шәһәре \_\_\_\_\_

Ижтимагый тыңлаулар: \_\_\_\_\_

билгеләнгән \_\_\_\_\_ янында \_\_\_\_\_ №

муниципаль хокукый акт)

\_\_\_\_\_ (муниципаль хокукый актның исеме)

басылган (халыкка житкерелгән): \_\_\_\_\_

адрес буенча үткәрелде: \_\_\_\_\_

(үткәрү датасы)

Оештыру

комитеты: \_\_\_\_\_

Булу: \_\_\_\_\_

Рәислек \_\_\_\_\_ итүче:

\_\_\_\_\_ Сәркәтип:

\_\_\_\_\_ Экспертлар:

\_\_\_\_\_ Ачык тыңлауларда катнашучылар: (теркәлгән катнашучылар саны)

\_\_\_\_\_ Ачык тыңлауларда катнашучылар:

\_\_\_\_\_ (Ф. И. О.)

Тыңлау:

1. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (Ф. И. О.)

2. \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (Ф. И. О.)

Телдән һәм язма рәвештә кертелгән тәкъдимнәр һәм тәкъдимнәр саны \_\_\_\_\_, шул исәптән:

	Гариза бирүченең тәкъдимнәре	Гариза бирүче
/п		

Халык тыңлауларының рәисе \_\_\_\_\_

(имза) (Ф. и. О)

Ачык тыңлаулар секретаре \_\_\_\_\_

(имза) (Ф. и. О)

3 нче кушымта  
Татарстан Республикасы  
Зеленодольск муниципаль  
районының " Түбән Урысбага авыл  
жирлеге» муниципаль  
берәмлегендә ачык тыңлауларны  
оештыру һәм үткөрү тәртибе  
турында нигезләмәгә (форма)

Ачык тыңлаулар нәтижеләре турында бәяләмә

« \_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ Казан шәһәре \_\_\_\_\_

Ижтимагый тыңлаулар: \_\_\_\_\_ билгеләнгән

муниципаль хокукый акт)

алдыннан № \_\_\_\_\_

(муниципаль хокукый актның исеме)

басылган (халыкка житкерелгән): \_\_\_\_\_ адрес  
буенча үткәрелде: \_\_\_\_\_

(үткөрү датасы)

Ачык тыңлауларга чыгарыла торган сорау  
(сораулар) \_\_\_\_\_

Ачык тыңлаулар үткөрү инициаторы

Халык тыңлауларын үткөрү датасы, вакыты һәм урыны

Ачык тыңлаулар үткәргән оештыру  
комитеты \_\_\_\_\_

Ачык тыңлауларда катнашучылар, шул исәптән чыгыш ясау хокукына ия  
булучылар турында мәгълүмат

Гавами тыңлауларга чыгарылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне  
(мәсьәләләрне) хәл итү буенча тәкъдимнәр һәм рекомендацияләрнең бердәм  
исемлеге:

Сораулар, вынесенные альшыу		фигер һәм тэкъдимнәр (тэкъдимнәр) экспертлар һәм катнашучылар		тэкъдимнәр (тэкъдимнәр) кертелгән хупланды	Искәр мә
№ п/п	Мәсьәләнең формулировкасы	№ п/п	Тэкъдим тексти	Эксперт ф. и. о. (катнашучы)	
1		1.1.			
		1.2.			
2		2.1.			
		2.2.			
3		3.1.			
		3.2.			

Жирле әһәмияттәге мәсьәләне хәл итүнең йомгаклау варианты:

кабул ителгән карарларны дәлилләү \_\_\_\_\_

Ачык тыңлауларда катнашучыларның тавыш бирү нәтижәләре:

артында \_\_\_\_\_ (кеше

каршы \_\_\_\_\_ (кеше

тыелу \_\_\_\_\_ (кеше

Ачык тыңлаулар рәйсе \_\_\_\_\_

Ачык тыңлаулар секретаре \_\_\_\_\_